

Súd: Okresný súd Nové Mesto nad Váhom
Spisová značka: 2T/120/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3513010301
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 01. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Dluhoš, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2014:3513010301.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom, samosudcom JUDr. Rastislavom Dluhošom, v trestnej veci vedenej proti obžalovanému E. Š., nar. XX.XX.XXXX R. F. E. F. R., trestne stíhanému pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 2 Trestného zákona č. 300/2005 Z.z. v znení účinnom v čase spáchania skutku (ďalej len „Trestný zákon“), na hlavnom pojednávaní konanom dňa 10. januára 2014 v Novom Meste nad Váhom takto

rozhodol:

Obžalovaný: E. Š., nar. XX.XX.XXXX R. F. E. F. R., trvale bytom Č.I., U. Č.. XXXX, nezamestnaný,

je vinný, že

hoci mu zo Zákona o rodine vyplýva povinnosť starať sa o výživu svojho syna M. Š., nar. 03.07.2001, a rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, sp. zn. 5P/5/2012 zo dňa 06.08.2012, právoplatným dňa 29.09.2012, bol s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku zaviazaný prispievať na výživu syna M. Š. sumou 120,- Eur mesačne vždy do 20. dňa v mesiaci vopred na účet Detského domova, Nové Mesto nad Váhom, Klčové č. 32, tejto povinnosti sa obvinený v Novom Meste nad Váhom, v Čachticiach a všade tam, kde sa zdržiaval, úmyselne vyhýbal tým, že nejavil žiadny záujem o oficiálnu prácu, nebol nikde zamestnaný, ani sa nezaevidoval na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie, ale iba pracoval načierno bez akýchkoľvek zmlúv, výživné vôbec neplatil, čím za obdobie od 01.10.2012 až doposiaľ zostal dlhovať Detskému domovu, Nové Mesto nad Váhom, Klčové č. 32, na výživnom sumu 1.920,- Eur,

-2-

t e d a

najmenej tri mesiace v období dvoch rokov sa úmyselne vyhýbal plneniu svojej zákonnej povinnosti vyživovať iného,

č í m s p á c h a l

prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 2 Trestného zákona.

Z a t o s a o d s u d z u j e :

Podľa § 207 ods. 2 Trestného zákona s prihliadnutím na § 38 ods. 3, § 36 písm. l) Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 8 (osem) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) a § 51 ods. 1 Trestného zákona obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmienene odkladá a zároveň ukladá probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 ods. 2 Trestného zákona obžalovanému ustanovuje skúšobnú dobu na 2 (dva) roky.

Podľa § 51 ods. 2, ods. 4 písm. d) Trestného zákona obžalovanému v rámci probačného dohľadu ukladá povinnosť zaplatiť v skúšobnej dobe zameškané (dlžné) výživné.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátor Okresnej prokuratúry Nové Mesto nad Váhom podal dňa 14.08.2013 pod sp. zn. Pv/432/2013 na Okresný súd Nové Mesto nad Váhom obžalobu na obvineného E. Š. pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 2 Trestného zákona.

Na podklade výsledkov vyšetrovania vydal dňa 16.08.2013 samosudca pod č.k. 2T/120/2013-61 trestný rozkaz, ktorým obvineného uznal vinným a uložil mu trest. Proti trestnému rozkazu podal prokurátor včas odpor.

Súd na hlavnom pojednávaní dňa 10.01.2014 vykonal dokazovanie výsluchom obžalovaného E. Š., výsluchom svedkyne E.. I. Š., čítaním listinných dôkazov a zistil nasledovné:

Obžalovaný E. Š. po poučení podľa príslušných ustanovení Trestného poriadku a tiež v intenciách ustanovenia § 257 Trestného poriadku sa k otázke svojej viny formálne nevyjadril. Z jeho výpovede na hlavnom pojednávaní vyplynulo, že vyživovacej

2T/120/2013- 93

povinnosti na syna - mal. M. Š., si bol a je vedomý. Výživné však na účet detského domova neplatí. Platil by, ak by bolo z čoho, resp. ak by mal stabilné zamestnanie. Momentálne je nezamestnaný, pričom nedávno pracoval asi 2 mesiace v Oravskej Polhore pri zatepľovaní domov, ale doposiaľ mu za túto prácu nebola vyplatená žiadna mzda. Prežiť mu pomáhala jeho sestra, u ktorej sa stravuje. Najbližšie má pokračovať v zatepľovaní domov koncom februára alebo začiatkom marca 2014, čo je súčasne doba, od ktorej podľa vlastného odhadu by bol schopný začať splácať dlh na výživnom. Doposiaľ sa staral o brata, ktorý je polovičný mrzák a kvôli ktorému nemohol odchádzať z domu na dlhšie. So starostlivosťou o brata boli tiež spojené výdavky, takže v podstate všetko, čo zarobil, išlo na lieky pre brata. Hoci s výškou súdom určeného výživného nesúhlasí, pretože je nad jeho aktuálne možnosti, nepodal doteraz žiadny návrh na súd ohľadne zníženia vyživovacej povinnosti.

Z výpovede svedkyne E.. I. Š. na hlavnom pojednávaní vyplynulo, že je zamestnankyňou Detského domova Klčové, Nové Mesto nad Váhom. Obžalovanému v minulosti zaslali písomnú výzvu na uhrádzanie výživného spolu s poštovými poukázkami, avšak doposiaľ od neho neobdržali ani jednu úhradu výživného, a to ani čiastočnú. Ku dňu 31.12.2013 evidujú voči obžalovanému dlh na výživnom vo výške 1.920,- Eur. Obžalovaný syna, umiestneného v detskom domove, spočiatku navštevoval, neskôr už k žiadnym kontaktom medzi ním a synom nedochádzalo.

Súd na hlavnom pojednávaní vykonal aj ďalšie dokazovanie v rozsahu a spôsobom, ako vyplýva zo zápisníc o hlavnom pojednávaní.

Podľa § 15 Trestného zákona trestný čin je spáchaný úmyselne, ak páchatel'

a) chcel spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom, alebo

b) vedel, že svojím konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť, a pre prípad, že ho spôsobí, bol s tým uzrozumený.

Podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona kto najmenej tri mesiace v období dvoch rokov neplní, čo aj z neobľahosti, zákonnú povinnosť vyživovať alebo zaopatrovávať iného, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

Podľa § 207 ods. 2 Trestného zákona kto sa najmenej tri mesiace v období dvoch rokov úmyselne vyhýba plneniu svojej zákonnej povinnosti vyživovať alebo zaopatrovávať iného, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

Na základe vykonaného dokazovania považoval súd vinu obžalovaného za preukázanú riadne, v rozsahu nevyhnutnom na zákonné a spravodlivé rozhodnutie. Zo žalovaného skutku obžalovaného usvedčuje obsah jeho vlastnej výpovede, z ktorej vyplynulo, že vyživovacej povinnosti na mal. M. si je vedomý, ale podľa jeho vyjadrenia najmä z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov spôsobeného nedostatkom práce a súčasne nutnosťou starať sa o zdravotne ťažko postihnutého brata nie je v jeho možnostiach a schopnostiach výživné uhrádzať načas a v plnej výške. Obžalovaný je okrem toho usvedčovaný výpoveďou svedkyne E.. I. Š.Q. a tiež obsahom listinných dôkazov, ktoré boli vykonané na hlavnom pojednávaní. Čo sa týka argumentu obžalovaného o nutnosti starať sa o brata, ktorý je odkázaný na pomoc inej osoby a v prospech ktorého obžalovaný vynakladá

-4-

prakticky všetky svoje disponibilné zdroje, je súd toho názoru, že aj keď ide o sociálne zložitú situáciu, v akej sa obžalovaný a jeho brat nachádzajú, nezbavuje to obžalovaného povinnosti prispievať na výživu syna, hoci je jeho syn aktuálne umiestnený v detskom domove a teda obžalovaný môže tento faktický stav pre seba vyhodnocovať tak, že povinnosť prispievať na výživu nevníma ako páličivú či nevyhnutnú. Súd však upozorňuje, že je nielen zákonnou ustanovenou, ale aj morálnou povinnosťou rodičov starať sa všemožne o zabezpečenie riadnej a dostatočnej výživy svojich detí a na dosiahnutie tohto cieľa vynakladať v prípade potreby vyššiu než obvyklú snahu či už nájsť si vhodné zamestnanie alebo inak (samozrejme legálne) získať potrebné finančné zdroje. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom má priamo zo zákona prednosť pred hierarchicky nižšie postavenými druhmi vyživovacej povinnosti medzi ostatnými príbuznými. Preto by snahou obžalovaného do budúcnosti, v záujme vybudovania z mizérie, v akej sa aktuálne nachádza, malo byť jednak zlepšenie jeho pozície na trhu práce pomocou prípadných requalifikačných kurzov, jednak zapojenie do starostlivosti o brata osôb zo širšej rodiny, ktoré sa tejto starostlivosti doposiaľ vyhýbali, alternatívne oslovenie organizácií tretieho sektora, územnej samosprávy, či špecializovanej miestnej štátnej správy, v kompetencii ktorých je starostlivosť o zdravotne znevýhodnených občanov. Konanie obžalovaného súd vyhodnotil ako úmyselné, a to vo forme nepriameho úmyslu, keďže obžalovaný veľmi dobre vedel, že svojím konaním (resp. tu skôr nekonaním - naplatením výživného) môže spôsobiť porušenie alebo ohrozenie záujmu chráneného Trestným zákonom a pre prípad, že ho spôsobí, bol s týmto následkom uzrozumený. O uvedenom svedčí napríklad aj to, že napriek uvedomeniu si neschopnosti platiť výživné v súdom stanovenej výške nevykonal obžalovaný žiadne právne relevantné právne úkony voči súdu, aby mu výška bežného výživného z dôvodu horšej sociálnej situácie bola znížená. Chráneným záujmom je v súdnej trestnej veci riadne plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči maloletým, na výživu odkázaným potomkom. Obžalovaný sa skutku dopustil ako plne trestnoprávne zodpovedný subjekt. Mohol ovládať svoje konanie a mohol rozpoznať jeho protiprávnosť. Vinu za spáchaný skutok preto mal súd v trestnom konaní za nepochybne a jednoznačne preukázanú.

Obžalovaný bol doposiaľ 5-krát súdne trestaný, avšak hľadá sa na neho, ako keby nebol odsúdený. Z miesta bydliska nie je bližšie hodnotený.

Podľa § 34 ods. 1 Trestného zákona trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 4 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 36 písm. l) Trestného zákona poľahčujúcou okolnosťou je to, že páchatel sa priznal k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutoval.

Podľa § 38 ods. 3 Trestného zákona ak prevažuje pomer poľahčujúcich okolností, znižuje sa horná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu.

2T/120/2013- 94

U obžalovaného súd identifikoval jednu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona. Aj keď sa k spáchaniu skutku výslovne nepriznal, obsah jeho prednesu splňal požiadavky na to, aby jeho vyjadrenia mohli byť vyhodnotené ako poľahčujúca okolnosť. Pri úvahách o druhu a výmere trestu za spáchaný trestný čin dospel súd k záveru, že účel trestu, ktorým je ochrana spoločnosti a náprava obžalovaného v tom smere, aby začal riadne plniť svoju vyživovaciu povinnosť, je dosiahnuteľný aj bez toho, aby ukladaný trest bol bez ďalšieho bezprostredne spojený s jeho výkonom v ústave na výkon trestu. Výšku dlhu za výživnom, aký za obdobie neplnenia vyživovacej povinnosti obžalovaný vytvoril, súd zohľadnil pri výmere trestnej sankcie a uložení súvisiacich probačných povinností. Preto súd obžalovanému podľa § 207 ods. 2 Trestného zákona s prihliadnutím na § 38 ods. 3, § 36 písm. l) Trestného zákona uložil trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov. Podľa § 49 ods. 1 písm. a) a § 51 ods. 1 Trestného zákona mu výkon trestu odňatia slobody podmiennečne odložil a zároveň uložil probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe, ktorú podľa § 51 ods. 2 Trestného zákona určil na 2 roky. Súčasne podľa § 51 ods. 2, ods. 4 písm. d) Trestného zákona ako súčasť probačného dohľadu súd obžalovanému uložil povinnosť zaplatiť v skúšobnej dobe dlžné (zameškané) výživné. Takto uložený trest považuje súd za zákonný, primeraný a vzhľadom na okolnosti prípadu spravodlivý, zodpovedajúci požiadavkám individuálnej ako aj generálnej prevencie. Trest súčasne adekvátnou mierou vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Po vyhlásení rozsudku sa obžalovaný a prokurátor vzdali práva na podanie odvolania, preto tento rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňom 10.01.2014.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho oznámenia. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlási v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku. Odvolanie sa podáva na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom. O odvolaní rozhoduje Krajský súd v Trenčíne.